

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.

Pentru România 10 lei anual.

Abonamentele se fac la „Tipografia” Iosif Marshall, Sibiu

Apare în fiecare Duminică

INSERATE:

se primesc la biroul administrației, (strada Poplăcii nr. 15).

Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua oară 12 bani, a treia oară 10 bani.

De preste săptămână.

Cu privire la războiul dintre Rusia și Japonia, știrile venite peste săptămână vestesc, că Japonezii au planul hotărât sau a lua Port-Arthurul sau a închide în port flota rusească, căci numai așa ar putea duce trupe pe uscat. Până acum nici una din aceste nu le-a succedat.

Pe uscat nu s'a întâmplat nici o luptă mai însemnată. Comandantul oastei rusești, Kuropatkin, a sosit pe câmpul de război.

*

Între Franța și Anglia e a se încheia o înțelegere, cu privire la stăpânirea Egiptului și Marocului.

*

În Macedonia au fost ciocniri între Bulgari și Turci. Vestile, ce sosesc, dau a înțelege, că poate se urmeze o război în curând. Cu toate acestea ocărmuirea turcească trăgănează introducerea reformelor.

Starea materială este baza culturei unui popor.

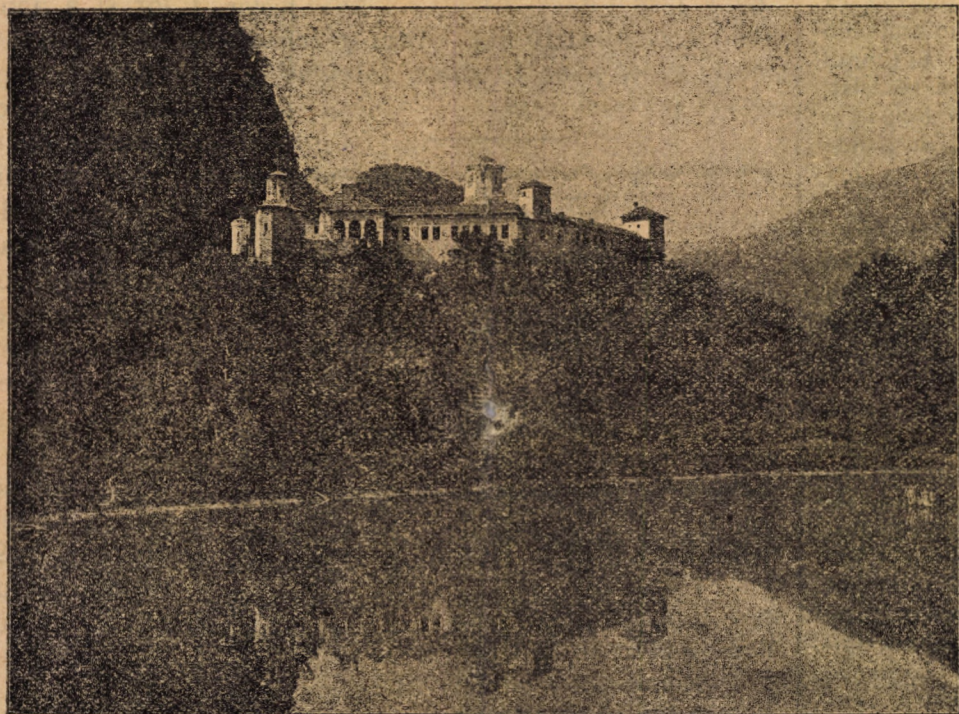
(Urmare).

Din cele înșirate până aci rezultă că nu numai individul singuratic are trebuință necondiționată de o stare bună materială, ci toate popoarele rămase în cultură, între cari, durere — și poporul nostru de azi este a se număra

din timp în timp progresul acestor popoare în industrie și comerț, precum și pe terenul economiei practice și raționale, îndată vom veni la convingerea despre adevărul netăgăduit, că dela acel timp au ajuns aceste popoare la cultură mai înaltă, de când cu de-adinsul au început a-și reforma pe tot locul școalele populare și învățământul din ele și de când cei dela cârmă au ajutat poporul cu ridicarea de școli speciale din toți ramii de industrie, de comerț și economie, de cari — durere — Românul puține are.

În Franța și Germania, pe lângă școalele cele înalte, aflăm că nu numai că nu lipsește dintr'o comună rurală școala sa populară, dar' aflăm, că școalele lor sunt organizate în mod cu mult mai superior ca la noi, atât în privința învățământului, cât și în prevederea pe tot locul a școalelor cu învățatori deplin calificați dar' și plătiți cu plăți cinstit — nu ca la noi.

În școalele acestor țări, de mult timp s'au delăturat toate piedecile și defectele, cari stau în contra progresului din școala populară; s'au delăturat și

Mănăstirea Tismana. (Ilustrație din „Enciclopedia română”).

Abonament nou la

„Foaia Poporului”.

Pentru a înlesni onorațiilor cetitorilor abonarea „Foi Poporului”, deschidem cu 1 Aprilie c. un nou abonament pe un pătrar de an și pe o jumătate de an.

Abonamentul costă: Pe un pătrar de an (lunile Aprilie—Maiu—Iunie) 1 coroană.

Pe o jumătate de an (lunile Aprilie—Septembrie) 2 coroane.

„Foaia Poporului” va apărea ea și până acum, împodobită cu frumoase ilustrații, cu cuprins bogat și felurit, făcut anume pentru trebuințele oamenilor dela țeară. Ea este cea mai ieftină foaie românească și corespunzătoare iubirii noastre popor.

Abonații vechi sunt rugați la renoirea abonamentului a scrie pe avisul, cu care trimit banii, numărul de pe fașia, sub care primesc foaia.

ca atare, care necondiționat are mare lipsă de o bunăstare materială, pentru că se poate ajunge și în cultură pe celelalte popoare culte.

Ar fi timpul cel mai suprem, ca astăzi toți cărturarii cari stau în nemijlocită atingere cu poporul, preoții și învățătorii și alți inteligenți, cari doresc înaintarea poporului pe calea culturii, ca să stăruim cu toții a scoate pe popor din sărăcie și paralel să-i ridicăm starea culturală, pentru că:

Trebue să fim cu toții de aceea convingere, cum că averea a făcut de când e lumea bilanțul societății omenești, — dînsa a fost în tot timpul și în toate direcțiunile dătătoare de ton, a fost și este domnișoria lumii întregi.

Să fim dar' siguri și noi, că numai averea va putea ridica și pe poporul nostru în cultură recerută, spre a-și putea salva viitorul și trăinicia sa națională și a tot ce este românesc.

Dacă vom cerca, că pe ce cale au ajuns Francezii și Germanii la o stare atât de favorabilă, și dacă vom examina

acele defecte, cari împedecau familizarea poporului și a copiilor cu școala și cu legile ce guvernează școala populară, ear' pe popor îl fac a fi cu respect mare față de învățător și față de a-i da acestuia salar cinstit.

În școalele noastre dela sate, astăzi mai pretutindenea aflăm urmări triste și daunăcioase dezvoltării culturale și naționale — mai toate urmate — pe lângă neștiința poporului — din însuși indiferentismul senatelor școlare, ba mare parte, urmate de indiferentismul și egoismul celor ce guvernează școala populară — și precum, prea bine știm și cunoaștem noi, învățătorii, firea unor senatelor școlare și a unor guvernatori școlari, acestora — mult le pasă, dacă se pot mântui de școala lor confesională.

Sosit-a timpul, ca și învățătorii școalei populare, să nu mai stăm pe cugete, ci noi învățătorii să cunoaștem urmările și școalei noastre populare, decadență, să strângem torilor competenței.

în biroul institutului, unde 'i-se vor da toate deslușirile cerute.

După cetirea raportului comitetului de supraveghere, acționarul P. Lucuța propune, ca pentru delăturarea sau cel puțin micșorarea sumelor enorme din an în an a dubioaselor, să se instituie, ca la alte bănci mari o secție de informațiune, pe baza informațiunii căreia, direcțiunea să poată vota cu mai multă încredere împrumuturile cerute, ca așa perderile să se evite sau cel puțin să se micșoreze. Participând mai mulți la desbaterea asupra acestei moțiuni, aceasta se respinge. Deasemenea s'a respins și propunerea acționarului Lucuța, ca filiala din Brașov să fie îndrumată a prezenta raport despre agendele sale, din care să se poată constata dacă aceea lucră cu câștig sau cu pierdere. În fine după deslușirea dată la întrebarea acționarului Lucuța, cumcă de unde vine, că venitul neto este mai mic cu cor. 10.000 deși venitul brut a fost mai mare ca în anul 1902 — se purcede la primirea bugetului, darea absolutului și fixarea dividendelor cu 28 cor. Membrii direcțiunii G. Dima și I. Papiu, ieșiți după ordinea vechimei, sau reales cu mandat pe 6 ani, cel dintâiu cu voturi unanime, cestalt cu majoritatea voturilor.

Cetindu-se în urmă cuotele distribuite pentru scopuri de binefacere în suma de 16.400 cor. din care 14.800 le distribue adunarea generală, ear' 1600 cor., le lasă la dispozițiunea direcțiunii, acționarul Iul. Bardosy propune, ca din 1600 cor. să se lase la dispozițiunea direcțiunii numai 1400 cor., ear' 200 cor., să se voteze »Reuniunii meseriașilor români din Sibiiu« spre depurarea unei părți a datoriei ei contrase la consistoriul din Sibiiu cu ocaziunea cumpărării casei pentru hală de vânzare, care sumă să se deie Reuniunii la mâna consistoriului până atunci, până când va fi depurată toată datoria. Directorul executiv întreabă pe propunător dacă are cunoștință, că toate sumele incurse până acum s'au întrebuițat, sau nu, din partea Reuniunii chestionate spre depurarea datoriei, la care întrebare, deși unul din acționari și în calitate ca asesor consistorial, a dat des-

lușirea esactă și competentă, că anume o parte considerabilă a datoriei este depurată — adunarea n'a sprijinit propunerea, care era motivată și cu faptul, că »Albina« ca o instituțiune de bani are menirea și datorința în primul rând de-a sdrijini întreprinderile salutare ale meseriașilor și prin asta a ridica vaza clasei de mijloc, totuși propunătorul a rămas la votisare singur și așa s'a respins așa zicând *unanim* propunerea sa pentru ajutorarea »Reuniunii meseriașilor români din Sibiiu«.

Raportorul.

Ceva despre »Reuniunea învățătorilor gr.-cat. din archidieceasa gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș«.

(Urmare și fine).

Pe când în trecut nu ne lăsau să învățăm, astăzi din contră ne silesc. Dar' cum n'am fost învățați cu școala — poate — nu ne prea îngrijim de ea. Mulți oameni din poporul nostru vîd cea mai grea sarcină în ea. De unde urmează, că oamenii noștri și azi numai cu mare greutate plătesc salariul învățătorului și cu mare greutate își trimit copiii la școală — pe unele locuri. Sînt, nu 'i vorbă, multe sarcini puse în spatele lui, puse de stat și de alții și puse unele de el însuși; dar' trebuie să ne deschidem ochii, căci începe a suna ciasul al 11-lea. Mă tem însă, că ne-om împlini datorința față de școalele noastre, dar' va fi prea târziu! Să luăm pildă dela alte neamuri, cum jertfesc și astăzi chiar din repartiție ca și noi, și totuși au mare tragere față de ea. Las' că între aceia sînt și unii cu stare mai bună decît noi, dar' oare cum au ajuns la aceea? ... Prin lumina școlai, de care noi și astăzi fugim, ca dracul de tîmăie!

Și tocmai aici, unde e mai greu, reuniunea noastră învățătorească vrea să vină în ajutor. Și azume voiește să ajute școalele sărace, ca să-și poată ține un învățător cum se cade. Ce-'i o școală săracă, cred, că știe fiecare. Ce-'i un învățător bun ear'. Căci e mare deosebire între un învățător bun și între un bucher.

Dar' par'că aud, cum vor zice unii: ei bine, societatea lor tot pe ei îi ajută. Ce mai atîta vorbă lungă. Așa e, că învățătorul e școală. Dar' oare nu scapă de perirea întu-

nerecului pe aceia dintre frații noștri, cari ar vrea să-și susțină școală, dar' nu pot. Și apoi a ajuta pe cei neputincioși dintre noi, nu e numai o faptă națională, ci și creștinească. Alte popoare, cu o credință creștinească mai slabă decît noi, dau mai mult ajutor fraților lor neputincioși. De ce n'am face și noi așa, ca creștini buni. Apoi astăzi împrejurările se schimbă. Azi-mîne toate școalele noastre vor fi sărace. Învățătorul nu poate, dar' nici nu-'i iertat să mai servească pe copuri și miertă, ori chiar pe trei sute pe hîrtie, ca mai înainte; ci va trebui să capete o plătită cinstită întocmai ca și munca sa. Pentru că de dimineața până seara a tot blehăi din gură cu 60—80 copii timp de 8 luni și azi mîne de 10, nu-'i un lucru tocmai ușor. Apoi chiar și plugarul după o muncă bună și îndelungată așteaptă roadă îmbelșugată dela D-zeu. Pentru ce n'ar aștepta și învățătorul? Dacă învățătorul mai departe își jertfește întreaga sa viață pentru popor, e numai drept, că și poporul să jertfească ceva mai mult pentru învățător. Căci singurul și cel mai uare binevoitor al poporului este învățătorul. Și apoi dacă poporul mulți ține domnește pe spatele sale, de cari n'are nici un folos, pentru ce n'ar ține și pe învățător, căruia îi trage folosul? Ei, dar' de unde? sarcinile se înmulțesc, poporul sărăcește și pretensiile față de școală se înmulțesc.

Ca să nu pierdem școala, focarul cel mai scump de lumină, reuniunea vrea să vină în ajutor, ajutând școalele și pe copiii lipsiți.

Pentru ducerea la îndeplinire a acestui scop, fiecare învățător plătește la an 4 cor. Aceasta e taxa de membru ordinar. Pe lângă membri ordinari mai sînt și membri fondatori, cari plătesc odată pentru totdeauna 40 cor. Mai sînt și membri ajutători, cari plătesc anual câte 2 cor. Dar' apoi cine nu vede, că din acestea taxe și numai dela atîți membri cu greu se va ajunge scopul.

Ear' pentru-ca învățătorii să se deservisească țin în fiecare an câte două adunări de despărțiment. În aceste adunări învățătorii nu lucră numai la cultivarea lor, ci și la a poporului. Pentru aceea țin vorbiri folositoare din cercul economiei raționale sau cum ar trebui să se lucre pămîntul mai bine ca să aducă cel mai mare folos, precum și alte vorbiri folositoare.

Ear' ca să se sfătuiască toți împreună țin în fiecare an o adunare în Blaj, care se numește adunarea generală. La aceasta adunare iau parte și mai marii bisericești. În

Mărința lui Pavel

sau

Pedepsirea lăcomiei.

Povestire

de

Ioel Vlăscu.

(Urmare)

Să adună lume multă la olaltă. În mijlocul satului, unde era locul mai larg oficerii și cu cătanele să opriră în loc și să tocmiră în un cerc rotund și mare, apoi musica prinse a zice niște jocuri minunate și îndată să aruncară cătanele în joc și prinseră a juca și tropoti de răsuna și tremura pămîntul sub picioarele lor.

Să incinse un joc strașnic. Feciorii satului, cari erau adunați toți aici, numai scăpărau de pe laturi să între și ei în joc. Cătanele, cari jucau, îi tot îndemneau. Feciorii fără multă șovăire intrară cu voie bună în joc, ei nu știau că mulți dintre ei nu vor vedea mai mult satul Pădureni.

Între cei de față era și Petru și Pavel Natului. Petru venise, să se sfătuiască, că cine ar fi bun să 'l deie cătană, Pavel earăși venise să vadă și el jocul vestit al »verbuncoșilor«. Petru tot vorbea cu niște oficeri, pe cari îi cunoștea de bună seamă. Pavel se uită cu plăcere la vialul joc, ce se întinsese în mijlocul satului. De odată îl furnică și pe el sângele prin vine și îndată sare și el cu curaj în jocul ce părea a nu se mai sfîrși.

Pe când juca Pavel mai cu voie și mai cu curaj, Petru se tot uita la dînsul pe sub gene. De odată, precum se sloboade un fulger din nori depărtați, așa îi plesni și lui un gând prin mîntea-i răutăcioasă. O vorbă, un cuvînt numai, și toate planurile lui sînt împlinite. Numai o singură vorbă trebuia să zică, ca om cu dovadă cum era el, și Pavel nu mai era cu el într'un sat, ci trecea peste țări și mări. Să apropie îndată de un oficer și îi șopti ceva în ureche, îi puse mai mult decît ceva în mână, să înțeleagă că pe ascuns 'și-'i arată cu mîna pe Pavel, care juca de trîmura pămîntul sub picioarele lui.

Îndată după ce Petru făcu ce spuserăm mai sus, la un semn al oficerului, săriră din joc două cătane și îndată prinseră pe Pavel și-'l îmbrăcară cătanește.

Înzădar fură toate rugămintele și lacrimile lui Pavel, căci acelea nu înduioșau pe nimenea, numai pe feciorii cari stau pe lângă el și-'și așteptau și ei asemenea soarte. Zădarnice fură toate jalbele și spusele lui Pavel, căci oficerii mai prinzînd vre-o 3—4 feciori din sat să duseră cu ei, lăsînd întreg satul în jale și amar, și nu lăsară pe Pavel, nici barem să-și ia rămas bun dela soția sa iubită și dela mica-i Mărință. Cu inima sfîșiată și ruptă de durere, cu ochii înecați în lacrimi plecă Pavel trist amărît până în suflet din satul său. De două ori era mai trist și mai supărat, vîzînd că tocmai frate-său a fost acela, care a putut face fapta aceasta mîrșavă și îngrozitoare.

(Va urma).

aceasta adunare, pe lângă lucruri folositoare pentru înaintarea societății și a școalelor, se mai înțeleptesc și cu modul, cum ar pute ridica pe poporul nostru românesc la o mai bună stare materială, adică să-l facă mai gazdă. Chiar în anul acesta au desbătut tema: »Causa decadenței materiale a poporului țeran. Prin ce mijloace am pute noi învățatorii și preoții conlucra 1. la împiedicarea răului, 2. cum am pute promova bunăstarea lui materială și prin acestea a ne îmbunătăți soarta noastră și a școalelor noastre?»

Hotărârile ce s'au luat sunt foarte folositoare. Și dacă învățatorii vor lucra în forma aceea — și mai pe sus de toate dacă poporul va asculta — în timp de 10 ani, se zice așa, poporul nostru țeran se va afla în o altă stare materială.

În fața atâtor ajutoare ce Reuniunea noastră voiește să pună poporului nostru țeran la îndemână, oare ce ar trebui să facă el?

Serviciul cel mai bun, ce l-ar aduce lui însuși și prin aceasta și Reuniunii, ar fi, după gândul meu, ca fiecare să meargă la adunările de despărțământ ale ei, cel puțin din comuna aceea, în care se ține adunarea. Aici pe lângă că ascultă povești folositoare spre binele său, mai ia seama și despre mersul școalelor și cum să crească copiii mai bine. Căci e o mare fericire a fi și crește copiii bine și a avea într'adevăr copii bine crescuți. Cred că ați luat seama, că și vitele crescute bine sunt mai prețioase decât celelalte. Dar' apoi un om crescut bine! Ear' apoi ca Reuniunea să și poată împlini datoria față de școalele sărace și de copii lipsiți, ar fi tare bine, dacă fiecare s'ar face membru, solvând nu 4 cor., nici 2 cor. ci care după cât îl ajută puterile. Cât de puțin e bine primit. Aceasta dare nici n'a ajunge pe o comună așa de des, ci numai când și când. A jertfi atunci 10—20 fl. n'ar fi un lucru tocmai mare. Puțin, puțin, dar' din puțin se face mult. »Păcătura deasă scobește peatra«.

Popor român! îmbrățișează reuniunea, căci e singura societate, care lucră de adreptul la binele țeranului și la mântuirea școalelor noastre din ghiarele peirei!

Elie Câmpău,
învățător.

Adunarea zidarilor români din Bistrița.

— Intrarea lor în »secția zidarilor« în sinul Reuniunii a meseriașilor români din Bistrița — 300 de zidari români reclamă lucru. —

Bistrița, la 20 Martie 1904.

De vre-o câteva luni s'a sulevat ideea, că zidarii, lemnarii, pietrarii, bertonarii, mäsarii și pardositorii români din Bistrița, să și formeze o reuniune.

După multe consfătuiri cu consimțământul și sub conducerea mai multor fruntași inteligenți din loc s'au și întrunit în salonul de sticlă dela »Bombardier«, Sâmbătă în 12 Martie, unde după multe desbateri, au adus conclud, că dacă statutele »Reuniunii meseriașilor români din Bistrița« deja esistentă, sunt corespunzătoare și pentru ei, atunci cu consimțământul comitetului aceleia să între cu toții în sinul ei. Pentru a se înțelege cu membrii comitetului reuniunii meseriașilor, s'a esmis din sinul lor o comisiune de 10 inși, care apoi Luni în 14 Martie ținând o consfătuire, la care au luat parte membrii comitetului reuniunii precum și mai mulți inteligenți — după lungi și serioase desbateri au ajuns la

convingerea, că zidarii români numai așa își vor ajunge scopul la care ținesc: dacă cu toții vor intra în sinul reuniunii deja provăzută cu statutele aprobate de înaltul minister.

În urma acestei consfătuiri comisiunea de 10 a și convocat o adunare generală a zidarilor români pe Dum. în 20 Martie la 2 ore p. m. în salonul dela »Bombardier«.

Zidarii în urma acelei convocări au și luat parte, în număr aproape de 200 inși.

După deschiderea adunării prin un frumos și potrivit cuvânt de deschidere rostit de dl Dr. Vasile Pahone, adv., a urmat constituirea, alegându-se ca president adhoc Dr. Vasile Pahone, ear' ca secretar dl T. A. Bogdan, inv.

Cetindu-se lista celor însinuați, se constată că majoritatea e de față.

După-aceea i-se dă cuvânt dlui Mateiu Șirlincan, cassar la institutul »Coroana«, care descriind celor de față rezultatul comisiunii de 10, întrunită în localul Reun. meseriașilor — îi îndeamnă cu toată serioșitatea, ca se între în sinul Reuniunii meriașilor români, care deja are statutele aprobate. Le descrie, ca formându și așa numita »secția zidarilor« având în frunte un subcomitet, pe lângă un regulament intern subscris reciproc — și ar putea conduce agendele cu toată ușurința.

Mai vorbește Dr. Pahone, esplîcându-le modul după care ar trebui să porceadă, spre a ajunge la scopul dorit, și anume, că atât față de cei din afară cari vin și le fac concurență, cât și față de cei cari nu au dreptul de a întreprinde, zidarii numai ca »reuniune«, respective ca »secție de reuniune«, îi pot împedeca. Le descrie pe larg, că cum și în ce formă are să lucre secția și îi aduce la convingere că numai pe încetul, dar' e sigur că scopul și l vor ajunge.

Să mai vorbește despre facerea unui »fond de ajutoare în casuri de nenorociri«; despre statorirea timpului de lucru; despre facerea unui steag etc. La desbatere iau cuvânt Pavel Butuc, zidar, Lucian Bolcaș, redactor, Theodor A. Bogdan, învățător, M. Șirlincan, cassar, Dr. Vasile Pahone, Vasile Lungu, mäsar, Ioan Zegrean, zidar, Ioan Rauch, George Mateiu, tipograf, Pavel Murășan, etc.

Să hotărește cu unanimitate, ca reuniunea să și facă un fond de ajutoare, după-ce statutele deja avute permit aceasta. Se primește facerea unui steag comun. Apoi mai hotăresc facerea biroului, care se poarte evidență despre toate neajunsurile și lipsele zidarilor precum și modul de lecuire al acelora.

La sfârșit cu unanimitate hotăresc a intra cu toții ca »secție a zidarilor« în Reuniunea meseriașilor români. S'au înscris aproape 200 inși, cari au și fost declarați ca membrii și se oferă, că restul de aproape 100 inși încă o se între în sinul acestei reuniuni.

De va ajuta d-zeu, nu va trece nici o lună de zile și aceasta reuniune va fi una dintre cele mai puternice, având preste 300 de membrii ordinari. Inceputul e greu, dar' nu trebuie se des-pereze nime, căci numai pe încetul și

cu puteri unite se fac lucrurile cele bune.

Măestrii zidari conduși de aceasta idee salutară, vor dovedi și se vor convinge că în unire e putere.

Salut cu plăcere aceasta mișcare și doresc ca mâne-poimâne cei 300 de zidari, reclamați să fie de toți întreprinzătorii și arhitecții, căci de mult e dovedit că zidarii români de aici sunt muncitori harnici și constiențioși. Cui îi trebuie măestrii zidari să binevoiască deci a se adresa »Reuniunii meseriașilor români de aici«.

— tab. —

Dela teatru.

Duminecă, în 27 Martie st. n. s'a reprezentat ultima piesă în sezonul acesta. S'a reprezentat opereta »Wiener Frauen« de Lehár. Seara a succed foarte bine; Minna Baviara a căpătat un buchet de flori. Seara aceasta, ca seară de adio, putea să fie mai bine cercetată; cauza a fost poate seara frumoasă de primăvară.

Dacă ținem un resumat asupra tot sezonului, găsim, că toți actorii sau nisuit cu succes, ca să îplinească pretensiunile, de altcum cam mari, a publicului sibian. Teatrul a fost în total destul de bine cercetat; arată aceasta spre pildă, că câteva novități de operete sau putut preda de patru, până de opt ori. Spre pildă opereta »Der Rastelbinder« s'a predat de opt ori; operetele: »Frühlingsluft« și »Bruder Straubinger« de câte 4 ori. Dintre piesele serioase mai mare succes a obținut »Zapfenstreich«, care s'a predat de patru ori. Piese clasice, cari, așa se vede, pe pământul sibian nu prea prosperează, sau dat șapte.

După cum zic, actorii și direcțiunea teatrală sau nisuit din toate puterile să satisfacă publicului și, mulțumită dlui Bauer, putem constata cu bucurie, că teatrul sibian nu stă nici după multe teatre de primul rang din capitale. Dl Bauer e de present cu trupa în Brașov, de acolo apoi ține un turneu artistic prin Ardeal.

Le zicem dar' și noi un »adio« și, în numele multora, un sincer »La revedere«.

Glg.

Plantare de pomi.

Subscrisul comitet central va planta Duminecă la 3 Aprilie n. c. în grădinile membrilor Reuniunii noastre agricole cu locuința în Boița altoi (meri pătuli), dăruiti de Reuniune. Membriilor de acolo li-s'au dat instrucțiunile necesare relative la săparea gropilor etc.

Luni la 4 Aprilie n. c. se vor planta în teritoriul numit »Pe Runcuri« din comuna Porcești, destinat pentru pometul comun, altoii procurați în acest scop. Propunătorii sunt invitați a se presenta la fața locului, dat fiind că cu această lucrare se pun primele baze la înființarea pometului.

La aceste lucrări, însoțite de folositoare învățături asupra cultivei poamelor, ne luăm voie a invita pe toți membrii și sprijinitorii Reuniunii noastre agricole.

Sibiiu, 30 Martie n. 1904.

Comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiu«.

D. Comșa,
president.

V. Tordășianu,
secretar.

PARTEA ECONOMICĂ.

Cultura legumilor.

(Urmare).

Usturoiul sau ail (*alium rativum*) nu se prăsește din sămânță, ca ceapa, ci din căței, cari se află la rădăcina din pământ, legați între sine și acoperiți cu niște învelișuri solzoase. Cățeii nu miți se cultivă primăvara în straturile anume făcute, la o depărtare de câte trei-patru degete unul de altul, ca să se poată și săpa, când se ivește buruiană printre ei. Prin Iunie se înoadă foile crescute deasupra pământului, ear' prin August, fiind usturoiul deja copt, se poate scoate din pământ, apoi se împletește în cosițe și se păstrează peste iarnă la un loc svântat.

Usturoiul, având un miros și gust plăcut, deși ustură mai tare ca ceapa, se întrebuințează și el în unele mâncări, pentru a le da un gust și oarecare miros mai plăcut; cu deosebire se întrebuințează el la facerea cârnaților și a șuncelor afumate. Usturoiul se mai întrebuințează chiar și ca medicină la unele boale. Poporul mai sărac izraelit îl consumă cu multă plăcere și ea legumă de casă cu pâine.

Afară de usturoiul ordinar, se mai află o specie numită *purul* (*alium purum*), care se cultivă întocmai ca și cel ordinar. Acesta se poate lăsa peste iarnă și în pământ. *Prasul* (*alium schonoprasum*) încă este o specie de usturoiu, care însă trebuie cultivat în tot anul în alt pământ nou.

5. *Cultura legumilor bostănoase.* *Crastavele* (*cucumis sativus*) iubește pământul fraged, gras și gunoit din greu cu gunoiu putred și mărunt, care adică îi ține mai cald. Pământul, în care voim a-l cultiva, trebuie săpat bine și afund încă de cu toamna. Simburii pentru crastaveți de sămânță se aleg totdeauna din cei mai mari și mai frumoși, cari se uscă apoi bine la soare și astfel se păstrează la un loc svântat până primăvara, când voim a-i sămăna.

Înainte de sămănat, simburii de crastaveți încă se pot înmuia puțin în

apă caldă și apoi se pune lângă cuptor, până ce încolțesc, și numai după aceea se se pună în cuiburi în grădină sau pe câmp.

Pusul cuiburilor de crastaveți se face în decursul lunii lui Maiu, de oare-ce și lor le strică răcelile de primăvară. Pusul lor se mai poate continua încă și prin Iunie, Iulie și August așa ca să putem ave până toamna târziu tot crastaveți tineri. Dacă pământul destinat culturai crastaveților, nu ar fi destul de fraged și gras, atunci îi punem cu gunoiu de cel mai mărunt. Aceasta o facem așa: după-ce facem gropile și punem simburii în ele, luăm o corfă cu gunoiu mărunt, pe care-l stîrmim bine pe simburii puși în acelea, apoi le astupăm tot cu pământ de cel mărunt.

În starea aceasta se lasă simburii de crastaveți, până-ce răsar și cresc ca de o palmă dela pământ, atunci se sapă pentru prima-dată. La două-trei săptămâni după aceea, când s'au făcut vițele mai mari și au început a se întinde, se sapă de a doua-oară, cu care prilej apoi e bine a se pune pe sub acelea și niște tufe de fag sau alun, ca să nu stee pe pământ, de oare-ce într'un asemenea cas se pot putrezi nu numai vițele, ci chiar și crastaveții, cu deosebire când sînt ploi îndelungate. La culesul crastaveților trebuie grijit, ca să nu se prea calce vițele cu picioarele, căci într'un asemenea cas se prea întăresc și amărăsc și nu mai sînt așa fragezi și buni ca mai înainte.

Crastaveții se mănâncă sau în stare crudă, sau se înălesc. Înăcritul se poate fac ear', sau numai în apă sărată pentru vară, sau în oțet pentru iarnă.

Înăcritul în apă sărată se face așa: se adună mai întâiu crastaveții din grădină, apoi se spală în apă proaspătă, după aceea se așează într'un vas, în care se mai pun și păstăi de ardeiu, pătlăgele și mai multe fire de mărar, apoi se umple vasul cu apă sărată. Pe unde nu este de aceasta, se presară sare măruntă peste fiecare rind de crastaveți, apoi se umple vasul cu apă proaspătă și curată.

Înăcritul în oțet se face în modul următor: se culeg crastaveții cei mai mici și mai frumoși din grădină, apoi se spală în apă curată, după aceea se așează vasul anume făcut spre acest scop, dimpreună cu ardeiu și pătlăgele, se sară rînd de rînd, apoi se toarnă oțetul peste ei. De-asupra vasului se mai pun frunze de viie, sau de cires, apoi mai multe fire de mărar și scorțișoară. Vasul astfel umplut se astupă bine și apoi se așează la un loc potrivit în pivniță, destupându-se numai atunci, când voim a scoate crastaveții din el.

Pepenele (*cucumis melo*) se cultivă întocmai ca și crastaveții în pământ fraged, gras și bine gunoit sau apoi în pământ întreg, adică țelină. Pepenele se mănâncă mai cu seamă după alte mâncări mai grase, — de sete sau apoi ca legumă de post cu pâine.

La sămănat se pun în cuiburi tot câte 4—6 simburii, apoi se presară cu gunoiu mai putred, după aceea se astupă cu pământ. După-ce răsar bine, se sapă pentru prima-dată, ear' la două-trei săptămâni de-a doua-oară și pe unde e de lipsă și de-a treia-oară. La săpatul din urmă se pot pune pe sub vițe, ca și la crastaveți niște tufe, ca să nu putrezească de pământ. Când vițele au făcut câte patru frunze, cea din mijloc se taie, ca să se poată desvolta mai bine și mai cu putere cele rămase. Pe timp de secetă e bine, dacă vițele se pot uda cât mai des. Udatul trebuie să se facă totdeauna seara.

Când pepenele e de mărimea pumnului, se pune sub el un hârb de oală sau de sticlă, ca adică să nu se putrezească de pământ. Pepenii sînt copti atunci, când li-s'au îngălbinit coada și fața și au un miros plăcut. Ei sînt de mai multe specii precum: Ananas, Cantelop, Prescott de Paris, Prescott timpuriu, Prescott argințiu, Gloria, Carmelit, Orange, Dolo, Italia, Ispahan, Persia, Turchestan ș. a.

Bostanul, lobența sau dovleacul (*cucurbita citrulus*) este de două feluri: sîlbatic, care se cultivă prin cucuruz pentru porci, și domestic, care se cultivă prin grădini pentru nutrirea omului.

VESELIA.

— Foia glumeață a «Foi Poporului». —

Ovreiul și lacul.

Un ovreiu, ca toți ovreii,
Speculant pe cum se spune
Cutriera cele sate
Ș'avea geșeft de minune!

Căci cu cercei și inele
Cu bumbac, verigi, mărgelă,
Înșela lumea cum vrea,
Nime grija nu-i avea.

Dar' a pățit-o odată
În un sat de pe Câmpie,
Pe und' locul nu-l știa
Și ne-avînd nici soție.

Trebuia pe la 'nserate
Să-și ia drumul în alt sat,
Fiind că-n satul numit
Sălas nu 'și-a căpătat.

Haid' copile merge singur
Dar' a 'ntunecat pe drum,
Că bietul de ovreuaș
Să vedeți, ce poate-acum.

Căutînd el drumul țerii
Care-i alb de multă piatră
Și zărînd ceva albeață,
Vrea 'ntr'acolo să s'abată.

Dar' minune, ce aude?!
Cev'aproape frunzărînd;
Părul 'i-se scoală-'n cap,
Ear' pe el îl vezi fugînd.

Fuge 'nt'una de s'omoară,
C'a s'ajungă 'n drum de țeară,
Dar' când făcu primul pas
Într'o apă s'afundară.

Era un lac părăsit,
Dar' afund destul de tare;
Ș'asa bietul de ovreu
Nu avî altă scăpare,

Dimineata călătorii,
Ved negoate peste lac,
Însă nu-și puteau da seamă
Că oare-ce s'a 'ntîmplat?

Dar' Evreii, pe cum spun,
Au înțeles asta treabă,
Că noaptea ei nu mai merg,
Nici un geșeft să mai facă,
Ear' de lacul ce-l cu marfa
De te-apuci să povestești
Nu știu zău eu, ce pătēști!

Chimu.

Cine dracul se fure?

Să înserase cu încetul și luna apărî pe cer. În sat era liniște. Badea Costan, păzitorul de noapte porni încet de-alungul satului. La Itzig, cărcămarul, se oprî. Pasă-mi-te, acolo era vieață dalbă; jurații cu învățătorul își petreceau lângă vin și Vasilică, țiganul din capul satului, le trăgea cu dipla. Badea Costan

Bostanul încă iubește pământul fraged și gras și se cultivă întocmai ca și crastaveții și pepenii.

Bostanul sêlbatic are formă cam lungăreată și culoare alburie, galbină, neagră sau târcată ear' cel domestic are formă rotundă, cam turtit la capete și culoare verde galbină. Bostanul de mâncare încă e de mai multe feluri: de Bordo, Centenar, de Etampes, Basilian zăhăros, Maron, Neapolitan, Mexican, ș. a.

Patlăgelele roșii și vinete sau merele de paradii (solanun licorpericum) se cultivă întocmai ca și crastaveții. Ele încă sînt de mai multe feluri precum: General, Grant timpuriu, Criterion, Excelsior și altele. (Va urma).

Formați reuniuni de pompieri.

Știrea publicată în nr. 10 din »F. Pop.« despre fondul pentru ajutorarea celor păgubiți prin foc, mă îndeamnă a zice celor ce se interesează de soarta poporului: »Formați reuniuni de pompieri!

Timpul cel mai potrivit pentru formarea reuniunilor de pompieri e chiar acum primăvara, când tineretul satului în lipsa altor distracții, se deprinde în exercițiile militare. Acum în postul mare în fiecare comună vedem câte una sau mai multe grupe de feciori ajunși la etatea recrutării, sub comanda unui alt voinic venit poate numai în toamna trecută dela oaste — făcând deprinderi militare.

Ne apropiem de ei și pe baza unei știri triste din foi sau din trista întâmplare a unui foc, le povestim, că în cutare comună născându-se foc a nimicit atâtea și atâtea case și supraedificate economice, rămânând oamenii împreună cu animalele lor fără scut și fără hrană, și aceasta s'a întâmplat mai cu seamă, că oamenii n'au sărit dela început la foc cu pompa, care zăcea uitată de toți în șopronul dela primărie; sau că mergînd cu o astfel de pompă, aceea era stricată — nu funcționa, ba nicinu se pricepea nime la manauarea ei adecă nu știau, care tub cum și unde se pune, adecă care suge și care mână — conduce apa.

Să spunem, că ei cu brațele lor voinice și curajul lor tineresc, conduși de cei mai bătrâni, cu unelte de stîns focul, între cari cel dintău e pompa, de care se află și în comuna

să opri puțin, apoi puindu-și cojocul și »fo-coșul« în pridvor, să bagă și el înăuntru și să puse și el la masă. Incepură a povesti și înce, u și badea Costan, care fusese mulți ani la că ânie, să povestească din pătaniile lui. Toți ascultau și așa povestind și trăgînd din când în când câte o dușcă de vin, se pomeniră, că miezul nopții a trecut de mult. De-odată îi trăsni prin minte învățătorului, că locul lui badea Costan, ca păzitor de noapte, i-ar fi fost alt-undeva și nu în cărcimă, nu se putu răbda, se nu-i zică: »D'apoi bade Costane, dacă dumneata șezi aici și nu păzești prin sat, ori cine poate să fure«. Badea Costan încruntă una din sprâncenele stufoase și, după ce goli paharul de vin, stergîndu-și mustetele, răspunse:

»Drept ai, domnule învățător, dar' cine dracu să fure prin sat dacă noi sîntem aici.

Glg.

lor și despre care ei poate nici nu știu că unde și cum e și cum se lucră cu ea, — ei sînt în stare, ca în cazul unui foc, să dea piept cu acesta stingîndu-l încă în primele momente și astfel ar face mult bine scăpînd avutul, ba în multe cazuri, chiar și vieța oamenilor amenințați a se preface în scrum; precum nu arare ori s'a întâmplat și se întâmplă mai cu seamă primăvara, când se întâmplă cele mai multe focuri și de cele mai de multe ori din negrije

Punîndu-ne apoi poate chiar noi în fruntea lor, în mers regulat, milităresc îi conducem până la primărie sau la acel loc, unde se țin rechisitele comunale designate și procurate pe bani scumpi cu intențiunea nobilă, ca cu ajutorul lor oamenii să deie piept și să stingă focul, ce ar amenința nimicirea comunei. Zic: îi conducem la locul unde se țin rechisitele de stîns, pentru-că pe baza ordinațiunei ministeriale de sub nr. 53888 ex 1888 fiecare comună e obligată a se prevedea cu cele mai necesare rechisite de stîns focul, apoi fie o comună cât de săracă, cumpere cu câteva sute o pompă, cu care în cazul unui foc se poate scuti avere în preț de 10 și 100 000 fl. Se poate procura chiar și în rate, apoi pe câte altele nu cheltuește biata comună.

Durere înse că în multe locuri trebuie să vedem, ca acestea de când au fost procurate prin diregătoră cercuală sau comitatensă și de când primarul (încă poate cel de acum 10—12 ani) onoare excepțiunilor — le-a băgat în șoprețul pustiu și altfel nefolosibil zicînd: »aici poate sta, nu ne trebuiește«, n'a mai cercat-o nime decât doară niște băieți, cari în jocul lor au umplut țevile cu bețe ori lemne, ear' cilindrele cu țerînă și năsip, ori câte o găină, care ascunzîndu-se din ochii stăpânei sale, și a aflat cuib în bazenul pompei, unde a ouat, clocit și scos pui, și cărora mai târziu le-a servit și de culcuș.

(Va urma).

Proiect de statute.

Statutele

»Comitetului alianței reuniunilor învățătoresce gr.-cat. rom. din țeară«.

(Urmare).

CAP. V

Drepturile și datoriințele membrilor.

§ 10. Membrii onorari au drept a participa la toate ședințele comitetului cu vot, consultație, ear' cei fondatori numai la adunările generale, dar' și ei cu vot consultativ și decisiv.

§ 11. Fiecare corporațiune sau reuniune învățătorescă, dacă este membru ordinar al alianței, amăsurat membrilor săi poate să-și aleagă reprezentanți mai mulți sau mai puțini pe reștimp de 3 ani și anume:

după membri dela 10—50 un reprezentant și după fiecare 50 de membri în sus tot câte un reprezentant, așa, că după 51 membri poate deja trimite 2 reprezentanți.

Reprezentanții aceștia cu membrii onorari, fondatori și partinitori dimpreună formează comitetul alianței. Numele reprezentanților sînt a se face cunoscute presidului comitetului tot la trei ani înainte de adunarea generală alegătoare de oficianți până la 1 Iulie. Dacă cutare reuniune sau corporațiune ar întrelăsa aceasta, i-se vor considera de reprezentanți pe ciclul nou de 3

ani tot foști reprezentanți din ciclul vechiu. În casuri de depărtare, moarte sau abdicere, respectiva reuniune sau corporațiune are drept de a-și alege și trimite alt reprezentant.

§ 12. Reprezentanții aleși de reuniuni și de corporațiuni au drept de-a se consulta și vota în adunările comitetului.

§ 13. Membrii partinitori au drept de-a se consulta, dar' nu de-a vota.

§ 14. Toți membrii comitetului primesc eventualele colecțiuni ale comitetului.

§ 15. Membrii ordinari și partinitori sînt datori a-și trimite taxele în fiecare an cel mult până la 1 August la cassa comitetului.

§ 16. Membrii fondatori își pot plăti competențele și în decurs de 5 ani în rate egale.

§ 17. Intrarea în comitetul alianței este obligătoare pe 5 ani.

§ 18. Ieșirea din comitetul alianței este de-a se anunța cu $\frac{1}{2}$ an înainte de-a se împlini cei 5 ani obligatori, altcum obligațiunea de-a fi membru mai ține 5 ani.

§ 19. Cine ar întrelăsa a-și plăti taxele mai mult decât un an, pe acela îl poate comitetul restrînge la plățirea taxelor sale pe calea judecătorească.

§ 20. Ori-cine înceată a fi membru partinitor prin ieșire s'au moarte.

§ 21. Ori-cine înceată a fi membru ordinar prin ieșire sau disolvarea reuniunii sau corporațiunii respective.

CAP. VI

Corpul oficialilor comitetului.

§ 22. Corpul oficialilor comitetului îl formează: un președinte, 2 subpreședinți, 2 secretari, 1 archivar, un cassar, un controlor, și un consiliu dirigent constătător din 12 membrii, precum și membrii onorari, 1 subpreședinte, 1 secretar, și 6 membrii în consiliul dirigent sînt a se alege dintre membrii din provincie.

§ 23. Oficialii comitetului precum și membrii consiliului dirigent se aleg pe 3 ani, la cererea alor 10 membri prim alegere secretă. Foștii oficiali și membrii în consiliu se pot alege eară.

§ 24. Președintele, sau, fiind el împiedecat — unul dintre cei doi vicepreședinți — conduce ședințele, subscris actele mai ponderoase, reprezintă comitetul alianței față cu tot felul de autorități, deschide și conduce adunarea generală a alianței. În casuri de egalitate a voturilor, președintele decide.

§ 23. Prim secretarul este capul cancelariei comitetului. El primește toată corespondența comitetului și o prelucră; se îngrijește de ducerea proceselor verbali a ședințelor, duce evidențele membrilor, compune susțernerile și reprezentațiunile, pregătește adunările și ședințele, concipiază circularele la reuniuni și corporațiuni, se îngrijește de comunicatele necesare prin foi; el compune tipăriturile, eventual redactează buletinul comitetului.

§ 26. Al doilea secretar stă la dispoziția prim-secretarului și are să-l ajutore întru toate, eventual să-l substituie.

§. 27. Archivarul păstrează toate actele comitetului predate lui de prim-secretar, precum și toate tipăriturile și cărțile comitetului, până atunci, când s'ar afla de lipsă a se crea post de bibliotecar.

§. 28. Cassarul manuează toți banii cari se trimit cu ori-ce scop la comitet: fundațiunile de membru, ajutoarele ș. c. l. Duce ziar regulat despre intrate și ieșite și la finea, fiind adunarea generală, înainte acesteia în tot casul este dator a prezenta rațiociniul, apoi a comunica în vre-o foaie aleasă de consiliul dirigent, o arătare subscrisă și de controlor despre intrate și ieșite și alta despre starea averii alianței.

§. 29. Comitetul poate revedea rațiocinul ori-când, dar' înainte de adunarea generală este dator a-l revedea. Cassarul plătește suma până la 100 coroane la asemnarea președintelui, mai mari însă, numai asemnându-se acelea de comitet. Bani străini trimiși casei cu ori-ce scop, îi manuează cassarul deosebit și face arătare despre sosirea lor la comitet, care apoi dispune că ce este de făcut cu ei.

Sume mai mari decât 100 cor., nu pot sta la casar, ci sunt a se depune cu știrea controlorului în cassa de păstrare.

Cassarul și controlorul precum și consiliul-dirigent, sunt răspunzători pentru averea alianței.

§. 30. Controlorul ia parte la manuearea cassei, ține la an cel puțin de 4-ori revisiune de cassă și în semn, că a făcut aceasta revisiune, subscie toate cărțile dela cassă; duce o evidență detaliată despre toată averea alianței și și aceasta o reprezintă la toată revederea cassei prin consiliul-dirigent.

§. 31. Secretarii și cassarul pot să aibă și onorare, acestea însă le stăto-rește adunarea generală din timp în timp. (Va urma).

Sanator pentru muncitori bolnavi.

Prin rescriptul seu din 29 Faur c. nr. 8691, ministerul r. u. de agricultură ne vestește, că medicul c. și r. de regiment în rezervă, dl Dr. Stefan Wosinski, a înființat pe proprietatea sa dela băile de pucioasă din Balf, comitatul Sopron, un sanator stabil pentru muncitori, care este provăzut cu 100 paturi, e deschis în tot decursul anului și primește atât bărbați cât și femei bolnave. Tractamentul bărbaților e separat de al femeilor.

Pentru întreținerea câte a unui bolnav în sanator cu cercetarea medicală și cu folosirea băilor, în zilele de vară se plătește cor. 1 96, ear' în cele de iarnă, cu încălzit și luminat cu tot, cor. 2 16.

Întreținerea constă: din 1, locuință cu haine de pat și cu serviciu; 2, dejun, la care se servește 4 dec. lit. supă și o franzelă; 3, prânz, la care se servește 4 dec. lit. supă de carne; 150 gr. carne și 3 dec. lit. fertură; 5, scaldă caldă, naturală, cu pucioasă și băi minerale.

Taxă de cură nu solvesc nici membrii sanatorului muncitorilor și nici aceia, cari dovedesc cu atestat în regulă, că sunt lipsiți de avere.

Pentru tractamentul medical, fără privire la lungimea timpului petrecut la băi, se solvește taxa de 6 cor.

Bolnavii sanatorului se bucură de o reducere de 25%, la prețul medicamentelor și la bandagele medicale.

Acei bolnavi, cari în locul băilor de pucioasă calde, circumscrie mai sus, vor să se folosească de băi cu apă electrică, de curent electric, de băi de noroiu, sau de cură de apă rece, se bucură de o reducere de 50%, a prețurilor de sus.

Atragem luarea aminte a muncitorilor nostri asupra acestui sanator.

Sibiu, 17 Martie n. 1901.

Comitetul »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu«.

D. Comşa,
pres.

Vic. Tordășianu,
secretar.

SOCIALISMUL

ca primejdie națională.

Prelegere ținută de Nicolau Ivan, asesor. cons. (Urmare).

Lupta aceasta — este luptă pentru existență, luptă, care din punct de vedere moral nu e condamnabilă, din contră, condamnabil a fost proprietarul fabricii, care ani de-a rândul a încasat 12 1/2 % după capitalul seu — și unui biet muncitor i-s-a venit la zi nici două coroane, — din care avea să trăească el, să crească și îmbrace copiii, să-i deie la școală, să plătească cuartir etc.

Dacă însă lucrătorii nu s'ar opri la rezultatul ajuns — aci — atunci comitet ei păcat — tind să nimicească capitalul.

Fabricantul împins de concurență trebuie să desfacă marfa și mai ieftin, pretensiile muncitorilor devenind mai mari — urmează sistarea lucrului și cei 50 muncitori deodată stau pe strade.

În starea aceasta tristă a lor nu e vorbă apoi de pretensii închipuite, nu e de ambiția scriitorului, care n'a isbutit la careva concurs, de-a poetului și a pictorului decepțional, — e vorbă de pâine, de locuință, de îmbrăcăminte, de trebuințe cari trebuie mulțumite, pentru-ca omul să nu devină fiară sălbatică.

Anglia, stat per eminentiam industrial a înțeles mai întâiu să deie o rezolvare rațională chestiunii sociale, a decretat anume prin legi învățământul obligat și gratuit pentru popor, și drept rezultat al acestei legi a sporit budgetul cultelor dela 4 milioane de marce, cât era în 1865 la 130 milioane în anul trecut.

Asemenea a redus dările indirecte, dările de consum pentru articlii de hrană: făină, carne, bere și sare — și în schimb a urcat dările directe: a pământului — darea pentru stabilimentele industriale și darea după venitele dela capitalele elocote în depuneri, acții și scrisuri fonciare.

Pe lângă acestea a garantat libertatea presei, libertatea întrunirilor, — și a estins dreptul electoral asupra tuturor muncitorilor, făcându-i în privința aceasta egali cu cei mai bogați lorzi din Anglita.

Măsurile acestea social-politice, pozitive, au dat cele mai frumoase rezultate și au smuls din mâna social-democraților armele cele mai primejdioase, cu cari s'au luptat contra capitalului. În Anglia — ce e drept — n'a dispărut socialismul, dar' el a încetat de-a

mai fi o primejdie pentru stat și pentru ordinea legală.

Germania, stat mare cultural în centrul Europei, nu s'a știut ridica la cumințenea Englezilor.

După suprimarea revoluțiunii din Paris — la 1871, — socialiștii urmăriți și anarhiștii espulsați din Franța și-au luat drumul spre Germania, începând aci o acțiune de răsturnare.

În urma agitațiunii desvoltate de ei, deja în 1872 au intrat în parlamentul germân 2 deputați, — ear' la 1881 vedem deja 24 deputați socialiști, voturile date pentru socialiști trec peste 1/2 milion.

După atentatele din 1878, la 11 Maiu și 1 Iunie, contra împăratului Wilhelm — s'a prezentat parlamentului legea pentru suprimarea dreptului de întrunire și introducerea censurei contra presei.

Legea odată respinsă, parlamentul a fost disolvat și s'a prezentat a doua-oară, cu unele restricțiuni, acum accesibile, dar' aceasta nu a împiedecat, ca să se redacteze 41 ziare socialiște, cu peste 200 000 abonați și să se sporească numărul deputaților în cameră așa, că azi sunt factor de care se ține seamă, dat fiind, că orașele principale, Berlin, Hamburg, au reprezentanți socialiști în parlament.

Am făcut paralele între muncitorii străini și țărani, ca să putem urma firul desvoltării lucrului la noi.

Referințele agrare, referințele economice preste tot nu sunt nici pentru țărănul nostru mulțumitoare. Munca lui e rău plătită, locuința lui e slăbuță, hrana lui cât se poate de puțin nutritivă, organele cari ar fi să-l obladuească nu țin seamă de el, din contră, își dau mare silință, ca să-l siluească și să-l împingă la marginea desperațiunii.

Însă soarta țărănului nostru departe de a se pute asemăna cu cea a proletariului din Viena și Londra!

Nemulțămît însă totuși e și el, și pentru un popor puțin instruit nemulțămirea e de ajuns, ca să se arunce în brațele celui dintâiu aventurier, care-i știe pune în vedere schimbarea înspre bine.

Aici e punctul ce constituie primejdia pentru poporul nostru.

De nu vom prinde de veste, în o bună dimineață ne vom trezi că preste poporul nostru nu mai dispunem noi, ci alții, cari cu frase ademenitoare, cu vorbe frumoase îl vor smulge din brațele conducătorilor sei firești.

În sguduirea aceasta, în confușiunea aceasta, forțele noastre ca popor, ca națiune, se împart, se slăbesc, puterea noastră de rezistență se mistue, și de-odată cu amăgirea poporului urmează strivirea noastră națională din partea celor mai tari, din partea puterii.

Trebuie deci să hrănim poporul cu speranțe nouă, să băgăm în el duh dător de viață, să-i sărim în ajutor și să-l facem să simtă binefacerile biserice sale naționale, binefacerile institutelor naționale de învățământ, de credit, binefacerile la împărțirea stipendiilor și ajutoarelor, la mesele studenților — și pretutindenea unde e vorba de ajutor.

Pentru-că răul cel mai mare nu este socialismul cel adevărat și curat

lupta pentru existență, răul e că socialiștii cei perciunați — cari se viră la inima poporului nostru să-l otrăvească, este că ei nu au lege, nu au patrie, nu limbă, nu naționalitate, și noi, mai ales noi Românii, numai ca Români avem rost de-a trăi și numai ca Români ne putem afirma și valida.

Pământul țeranului nostru azi nu mai produce ca odinioară. S'a împărțit în loturi mici, poporațiunea s'a înmulțit, vitele s'au împușinat.

Puțini din țeranii nostri au laptele, această hrană nutritivă, și lipsind laptele, lipsește materialul de îngrășare și de îmbunătățire a pământului. Inteligența noastră, cu puține excepțiuni — întreagă se hrănește dela popor. Advocatul, preotul, învățătorul, neguțătorul, profesorul, toți trăiesc dela popor — dar' dacă ne punem întrebarea, ce am făcut noi — pentru ca să ridicăm poporul, în cele materiale, trebuie să mărturisim, că în unele părți foarte puțin. Ne trebuie dovezi? Să le avem.

(Va urma).

Știri economice, comere., jurid. industr.

Colonii nouă. În comitatele Bács-Bodrog, Caraș Severin și Timiș au fost menite 23 816 jugere de păduri erariale pentru colonisari. Din aceste 4400 jugere sunt colonizate ear' 10.000 se pregătesc acum pentru acest scop

Têrg de vin. Însoțirea viierilor din Ungaria va aranja mai multe târguri de vin. Cel dintâiu târg va fi în Septembrie c. în Seghed n. Pentru pregătirea târgului însoțirea viierilor a ales o comisie de 8 inși

FELURIMI.

Călătoria unei dame din Port-Arthur până la lacul Baical. După prima bombardare a Port-Arthurului din partea Japonezilor, toate femeile și copii s'au refugiat din oraș. Despre călătoria aceasta scrie o damă rusă, care și ea s'au refugiat în ziua proximă după bombardare.

»Intre bubuitul tunurilor, m'am dus la gară să-mi iau bilet de tren. Cassarul îmi spusese, că să mai aflu numai bilete de a prima și treia clasă. Cu bani scumpi îmi luai un bilet de a prima clasă, însă fui bună bucură, când, fiind trenul plin de refugiați, căpetau puțin loc în un vagon de a treia clasă. Nedescribibilă e călătoria până în Karbin, care dură trei zile. În aceste trei zile n'am putut închide ochii. Fîndcă în Port-Arthur s'au dădură mai multe bilete, decât locuri erau în tren, era fericit omul, dacă putea să seadă pe tașca lui de călătorie. Eram toți cu groaza în spate și la fiecare fîierătură a locomotivei săream cu toții în sus, căci s'au lățiseră între noi vești, care de care mai grozave. Așa spre pildă, că Turgusii atacă trenul, că Japonzii pun dinamit că deraiam și alte multe. În Karbin mi a succedat, să capăt loc în un vagon de a prima clasă. Cu toate, că pe lângă și-nele trenului erau puse paze de soldați, tot o frică am dus, până ce am sosit la stațiunea Mangiuria, unde am răsuflat ușurați, știindu-ne pe pământ rusec. În sfîrșit, după o călătorie de două săptămâni ajunserăm la lacul Baical. Ne chiar bucură, că am scăpat pe cîtva timp de aerul rău din vagoane. Peste Baical trecurăm în sâni. Era un frig teribil; 30 grade sub nulă; însă nu simțeam așa tare răceala, nefînd vînt. Lacul ne oferea un aspect nedescribil; gîndiți-vă o câmpie lată, până unde vezi cu ochii, acoperită cu zăpadă, care strălucea în mii de diamante în razele soarelui și peste toate aceste

o liniște profundă. La mijlocul lacului, la o stațiune am putut căpeta ceva de mîncare cum se cade. La toate stațiunile în Mangiuria abia căpetau ceva de mîncare. Tot la trei patru ore ne întâlneam cu un tren militar, și unde stătea vre-unul, apoi, ca după niște lăcuste, nu mai găseai nimica, nici de mîncare, nici de beut. La o stațiune am fost de față unei scene foarte interesante. Un domn intră în restaurant și cere o bucată de brînză. Birtașul ceru pentru brînză aceea, care de altcum nu era vrednică mai mult de 10-15 copeici (o copeică = 4 fileri), o rublă. Când însă văzu, că domnul acela e gata să plătească rubla, ceru două ruble, ba fu încă așa de nerușinat, să ceară apoi trei ruble tot pentru bucăți de brînză și să căpeta cele trei ruble.

Gig.

Mărunt. Intr'o lună cam vre-o 1000 de năi fac drumul între Europa și America. — Numărul locuitorilor Rusiei e de 120 milioane de oameni. În un an se sporește numărul aceste cam cu vre-o 1 milion, și jumătate de oameni. — În Italia trăesc 14 milioane de oameni, care nici scrie, nici ceti nu știu. — Cele mai multe biserici sînt în Australia. Acolo anume s'au vin 210 biserici pe 100.000 de locuitori, până când în Anglia s'au vin 144, și în Rusia 55 de biserici pe 100.000 de oameni. — Din Anglia în cei 34 ani din urmă au emigrat în Canada 54.000 de băieți. — Istoria japonezilor se începe, adecă de atunci au rămas documente istorice, cam din anii 700 înainte de Christos.

Gig.

Un general compus. Istoria aceasta sună despre generalul american Nicolis, care în o luptă își pierduse un picior, o mână și un ochiu, care însă pe lângă toată nefericirea lui, era un om glumeț și îi plăceau glumele.

Odată sosește în un orașel și trage acolo la primul hotel din loc. Seara, când se se culce, vine un băiat, să-i ajute la desbrăcat. După-ce băiatul îi ajută, să-i desbrace rocul, acesta îi zise:

»Așa băiete, acumă ajută-mi și ia-mi piciorul jos.

Feciorașul stătea acolo cu gura căscată de mirare.

»Ei! Ce e? Nu știi cum să ia piciorul jos? Uită-te încoace! Eaca, așa». Și cu aceste cuvinte generalul își luă jos piciorul de lemn.

»Așa, acumă ia-mi mîna jos!

»Ah domnule!», strigă băiatul »încă la mine nu i-am luat mîna jos».

»Măgarule! Nimic mai ușor! Cu aceste cuvinte își puse mîna de lemn pe masă și sfîrșind cu desbrăcatul se puse în pat. De-odată numai zice: »Măi băiete, eu, mi se pare, am uitat să-mi iau ochiul», și cu aceste cuvinte își școase ochiul de sticlă. Feciorașul începea să dea de groază cătră ușa Generalul se întinde una în pat și chiamă băiatul: »Acumă poți veni să-mi iai capul». Aci se găta cu vitejia băiatului. O tulă la fugă și strigă birtașului tremurînd de groază: »Domnule, domnule! Oaspele din odaia nr. 6. trebuie să fie însuși Necuratul, căci șede acolo, și se rupe el însuși în bucăți!

Gig.

Maximă. Dacă vrei să fi odată orator bun, învață întăiu a tăcea.

Gig.

CRONICĂ.

O nouă însoțire de înmormîntare. Din Cincul mare ni-se scriu următoarele: În 19 Martie c. (ziua bucuriei noastre) a fost convocat întreg poporul pentru a-și da seamă de rezultatul muncii conlocuitorul Emilian Mihă, care încă din iarnă s'a apucat și prin îndemnuri înflăcărâte și-a adunat pe cei de o părere cu dînsul și s'au sfătuit pentru înființarea unei societăți de înmormîntare. Resultatul ne-a înveselit pe toți, aflînd că numărul membrilor e aproape complet și că lipsește numai subșternerea spre aprobare a statutelor, cari cu puține schimbări au fost votate. În ziua de 19 Martie s'a făcut și constituirea, alegîndu-se ca președinte adhoc învățătorul gr.-or. Emil Mandocea, ear' ca secretar învățătorul gr.-cat. Dionisie Stănuțu, de cassar s'a ales inițiatorul E. Mihă și doi membrii verificatori în persoana dlui Ioan Bastia, preot gr.-cat și Nicolau Șandru, pres. soc. dela trei hotară... De d-zen ca acest început de asociare să miște gustul și acela, cari din răspuțeri s'au pus contra acestei instituțiuni și pe viitor să putem aduce și alte vesti înveselitoare despre fruntașa comună Cinculmare.

Un membru al soc. de înmormîntare.

Advocat nou. Dl Dr. Dionisie Roman, face cunoscut că și-a deschis cancelarie advocațională în Mediaș (Piața mare nr. 29). Atragem luarea aminte asupra noului avocat.

Dicționar etimologic român. Abia s'a gătat la noi »Enciclopedia română și deja în București a început să iasă în tipar dicționarul etimologic al Academiei române, adecă dicționarul cuvintelor din limba română, cu tălmăcirii. Dicționarul acesta va fi o carte folositoare și de mare însemnătate. El va eși în 4 volume mari, e făcut de învățatul profesor Filipide și va fi gata abia în decurs de 10 ani.

Dar bisericesc. Credinciosii Iosif Curta și soția sa Paraschiva din comuna Noul-român conduși de iubire și zel pentru sfînta biserică au cumpărat un rînd de odăjdii bisericesci cu prețul de 110 cor. Le mulțumesc și pe această cale pentru darul făcut, rugînd pe D-zeu să le răsplătească din vistieria nesecată a darurilor sale cerești și dorind ca să aibă cît de mulți imitatori. În numele reprezentanței bisericesci, Noul român în 24 Martie 1904. Alexandru Bugner, preot gr.-cat

Marșul unui regiment. Regimentul de husari din Chichinda-mare este strămutat în Galiția, unde trebuie să sosească în Aprilie. E interesant, că regimentul nu va călători cu trenul, ci va face calea lungă până în Galiția călare. Plecarea va fi în 7 Aprilie și drumul va ținea vre-o două săptămâni.

Războiul și negoțul de teie. În urma războiului dintre Rusia și Japonia, are să sufere mult negoțul de teie. Centrul negoțului rusec de teie e Moscova, unde neguțătorii de teie sînt foarte îngrijii. Teia se aducea din Ch'na, dar' acum cu trenul nu se poate, fiind acesta cuprins de milție, ear' pe mare e foarte anevoios transportul.

Judecată în cauza din Bilek. Din Seraievo se vestește, că în cauza din Bilek (Bosnia), unde astăvară au căzut jertfă mai mulți soldați, s'a adus judecată. Tribunalul militar a osăndit pe generalul Grünzweig la 5 luni, pe generalul Török la două luni temniță grea. Ceialalți oficeri au fost achitați. Maiorul Iasni a fost pedepsit pe cale disciplinară.

Foile patriotice. În Besztercebánya »Slovacii patriotici» au întemeiat o foie slovacă »patriotică», cu numele Kraian. Foile ungurești vestesc această cu mare bucurie, adaugînd, că ea e chemată a combate foia națională slovacă »Slovenske Noviny».

Cas de moarte. Cu inima înduioşată aducem la cunoştinţa tuturor rudeniilor şi cunoscuţilor, că sora iubită, mătuşa neuitată, mama crescătoare a numeroşilor nepoţi şi strănepoţi, mângâitoarea şi ajutătoarea celor lipsiţi Ana Dulog născută F. Negruţiu, preteasă văduvă, împlinindu-şi cursul vieţii sale pămînteste, împărăsită fiind cu sf. Taine în 23 Martie 1904 la 6 ore d. a. 'şi-a dat blândul seu suflet în mâinile Creatorului. Rămăşiţele-i pămînteste s'au înmormîntat în 26 Martie, Sâmbătă, la 3 ore d. a. în cripta familiară ear' sf. liturgie şi parastasul se va oficia Duminecă în 27 Martie la 7^{1/2} ore dimineaţa în biserica parochială din loc. Blaj, în 23 Martie 1904. Fratele, nepoţii şi strănepoţii săi recunoscători.

Logodnă. D-ra Eugenia G. Popp şi dl Petru M. Opincar din Sebeşul-săs. vestesc, că s'au logodit.

Alegere de deputat în Timişoara. Sâmbătă a fost alegere de deputat în Timişoara Ministrul a latere Klauen Hédervary, fiind numit ministru, a abzis după obiceiul de deputat, dar' a fost reales Sâmbătă, avînd 1090 voturi, pe cînd contra candidatul Cseh a primit numai 269 voturi.

Iarnă în Italia Din Milano se vesteşte, că acolo vremea s'a schimbat în iernatică. Cîteva zile a nins întruna şi temperatura a scăzut.

Soldat ucigaş. »Drapelul» scrie: Oraşul Caransebeş a fost deunăzi teatrul unei crime. Soldatul Iosif Scheiz a atacat cu sabia pe locutorul Mtru Balaş şi cu o lovitură puternică îi crepă capul. Nefericitul Balaş a fost greu rănit şi se află în pericol de moarte. Causa acestei crime e jocul de cărţi.

Cartea engleză: Românul american, atât de trebuincioasă celor ce sînt sau merg la America, a eşit în tipar în tipografia noastră în o ediţie nouă, prelucrată cu îngrijire. Cartea, cum ştim, e alcătuită de dl Victor Lazăr. Preţul 1 cor. şi 10 bani porto. Se poate procura la administraţiunea »Foi Poporului».

Pentru iubiţii reposesaţi. Nemângăiata văduvă preteasă, Maria Săbu, n. Ciurugă din Mihăeşti (tractul Dobrei), dăruieşte în memoria fericitului ei soţ Ioan Sărbu, fost paroch, mutat mult prea de timpuriu la cele vecinice: »Reuniunii meseriaşilor români din Sibiu» 2 coroane în favoarea fondului văduvelor şi orfanilor meseriaşilor. La întreprinderea d-nei Sărbu au mai dăruit la acelaşi fond: Ioan Muntean, notariu, Cornelia Muntean, soţie de notariu, Ioan Sărbu, paroch, toţi din Roşcani, d-na Morariu, soţie de protopresbiter, Aurelia Petric, soţie de medic, Victoria Lesnică, soţie de magistru postal, Augusta de Crainic, văduvă protopopeasă, toate din Dobra, şi Emanuil Şuiaga, paroch în Lăpuşnic, fiecare câte 2 cor.; Zenoviu Popovici, ospătariu în Roşcani, Toma Rusu, învăţătoriu, şi Lazar Vraciu, contabil în Dobra, fiecare câte 1 cor.

Oficieri români pe câmpul de războiu. Maiorul Haralamb, din artilerie, ataşat la secretariatul ministerului de războiu şi maiorul Traian Găiseanu, subdirector al şcolii de războiu, au fost desemnaţi de către România pentru a urma mişcările armatei ruseşti în războiul contra Japoniei.

Distincţie. Vrednicul şi de toţi stimatul avocat din Braşov, dl Simeon Dămian, a fost ales de president al camerei advocatiale din Braşov.

Sfinţirea lui Letici. Noul episcop sârbesc al Timişorii, Dr. Letici a fost sfinţit de episcop Dumineca trecută cu pompă deosebită. Noului episcop i s'au făcut ovăţi mari din acest prilej.

Cărţan După o mai lungă lipsire inimosul şi zelosul ţeran, badea Cărţan ne-a cercetat zilele aceste în redacţie. Causa lipirii lui este, că a fost prigonit şi a suferit în Braşov temniţă de cîteva luni, fiind arătat că are cărţi oprite. De aceea cărţile aflătoare acasă i-le-au luat şi dus la Braşov, ear' el a fost prins şi numai acum a scăpat. Aşa a suferit badea Cărţan, dar' pentru aceea nu e des-nădăjduit, avînd şi acum devisa: muncă, şi luptă pe calea legii.

Administrator în Făgăraş. Consistorul nostru din Sibiu a numit de administrator al tractului gr. or. Făgăraş pe dl Ioan Cîdea, protopresbiter în Avrig.

De vînzare Să află de vînzare cu preţ ieftin: O harmonică şi o laterna magică. Ambele sînt bine conservate şi foarte potrivite ca dar de Paşti. Informaţii mai deaproape dă redacţia »Foi Poporului».

Cicloni. Din două părţi vine ştirea despre pustiiri, făcute de cicloni (vîntoase uriaşe). În Chicago un ciclon a ruinat 500 de case, a răsturnat vagoanele căii ferate, a rupt sîrmele telegrafice etc. Paguba s'au urcî la 5 milioane de dolari. Au fost omorîţi 12 oameni şi mulţi alţii răniţi.

Mai mare pustiire a făcut un ciclon pe insula Reunion, în noaptea de 21 Martie c. Insula Reunion e în stăpînire franceză; are 171 731 loc. Capitala ei e S. Denis (36 mii loc.) Viforul grozav a făcut pagube uriaşe. A nimicit total secerişul şi capitala insulei, cum şi alte localităţi. În S. Denis n'a rămas nici o casă nevătămată. Paguba este de vre o 20 milioane. Au perit 90 oameni. Miseria e mare.

Misionari ucişi. În ţinutul Kiangsi din China au fost ucişi mai mulţi misionari (preoţi, cari propoveduiesc legea creştină) catolici. Ocîrmuirea chineză a trimis acolo trupe pentru apărarea creştinilor.

Foaia episcopilor croaţi. Episcopii catolici din Croaţia au hotărît a scoate o foaie pentru a lupta împotriva anticlericalismului. Foaia ese în 1 Aprilie n. c.

Armăsarul lui Kuropatkin. Ca'ul, pe care va călări comandantul oastei ruseşti d'n Asia, Kuropatkin, în războiul contra Japoniei, e un armăsar puternic de şase ani, de soiu englez curat. Numele lui este »Mareşal».

Mulţămîită publică. Credinciosul bisericeii noastre din Agărbiciu (protopresbiteratul Medaşului) Ioan Măhău june petrecînd 3 ani de zile departe de familia sa, în America, cu ajutorul bunului D-zeu întorcîndu-se sănătos earăş la vatra sa, drept mulţămîită lui D-zeu pentru reîntoarcerea sa în pace, a dăruit pe seama bisericeii noastre gr. or. din Agărbiciu un foarte frumos policandru în preţ de 48 cor. cu 4 braţe. ear' fiecare braţ cu câte 3 luminări. Dece bunul D-zeu mulţi astfel de buni creştini, cari ajutîndu-le D-zeu s'au câştigate ceva, nu îşi uită de Cel ce le-a ajutat.

Fapta aceasta se laudă însăşi pe sine, ear' subscrisul în numele poporului credincios din Agărbiciu îi mulţămesc şi pe calea aceasta. Agărbiciu, 14/27 Martie 1904. Ioan Muntean, paroch gr. or. al Agărbiciului.

Acela, care foloseşte laptele de crasta- veţi de C. Balassa de renume universal, veritabil englez şi cu totul nestricăcios, — nu va avea în faţă pistrui, sgrăbunţe, coşi, bubiţe, pete de ficat şi alte necurăţenii de-ale pielii. Acest mijloc face teintul proaspăt, alb şi tineresc. Efectul urmează sigur după 2—3 ungeri. Să fim atenţi, ca pe fiecare sticlă să fie vizibil numele »Balassa». O sticlă cor 2 la aceasta săpun de crastaveţi veritabil englez 1 cor. Pudră 1 cor. 20 bani. Să poate căpeta în fiecare farmacie. Espedarea cu posta să face prin farmacistul C. Balassa, Budapesta Erzsébetfalva. Să ne păzim de imitaţii.

31 2—8

Pentru notari. Avisăm pe domnii notari comunali şi cercuiali, că tipăriturile de lipsă în cancelariile notariale, de ori-ce fel, s'au aflat în librăria dlui L. Budovski, Sibiu, strada Cisnădiei, nr 27.

La nrul de azi al »Foi Poporului» sînt alăturate ca supliment două pagini cu anunţuri şi inserate.

Producţiuni şi petreceri.

In Cricău.

Inteligenţa română din Cricău şi jur aranjează la 12 Aprilie n. c. (a treia zi de Paşti) o producţiune teatrală urmată cu dans în sala şcolii române din Cricău. Inceputul la 7 ore seara. Venitul curat e destinat fondului bibliotecii şcolare române din loc.

Să vor juca piesele: »Esecutorul», comedie într'un act de A. Tîntariu şi »Sărăcie lucie», comedie într'un act cu cântări de Iosif Vulcan. În pauză s'au vor juca »Căluşerul» şi »Bătuta». Presidentul comitetului aranjator este dl Moise Metes not. cerc.

Tîrguri.

Tîrgul de sf. Iosif din Timişoara (Vineri 19 Martie st. n.)

Din Timişoara ni-se scrie:

Deja înainte s'au proceea un succes bun tîrgului de sf. Iosif din acest an dar' el a întrecut aşteptările. Tîrgurile Timişoarei câştigă tot mai mare însemnătate, ceea ce se vede de acolo că, deşi în împrejurime în ziua aceea sau mai tîrziu cîteva tîrguri, tîrgul de aici a succes foarte bine. Imprejurarea din urmă e dovadă şi pentru aceea, că Timişoara e un centru foarte bine situat pentru circulaţia de vite şi produse economice a Ungariei de-sud, şi e semn, că tîrgurile pentru noi tot aşa însemnătate au, ca mai înainte.

Vite cornute au fost minate la tîrg circa 10 000 de capete. Sau vîndut multe; s'au făcut cumpărături şi pentru Berlin.

Tîrgul de tauri, aranjat de reuniunea comitatensă de agricultură şi împreunat cu distribuie de premii, a fost bine cercetat.

În tîrgul de cai au fost aduşi circa 18 000 de cai. Frumose exemplare s'au mînat mai cu seamă din comunele şvabeşti. Armăsarii sau vîndut până la 2400 cor. pentru bucată.

Porci graşi, oi şi miei au fost puţini. Porci slabi au fost circa 3 000 de capete. În urma boalelor lipicioase, produsul de porci a suferit încâtva, împrejurării aceste este a să atribui preţurile înalte.

Tîrgul de lemne pentru scopuri economice şi industriale, încă a fost bine cercetat; s'au vîndut foarte mult. În tîrgul de poame erau afară de mere şi pere şi prune uscate. Preţul merelor uscate era 8 bani per litră însă s'ar putea obţine rezultate mai bune, dacă poamele ar fi uscate mai bine şi peste tot s'ar înmîna mai curat.

Tîrgul viitor s'au va ţinea în 26—30 Maiu.

Metasă de bast crudă, dela fl. 9.90 până la fl. 43.25 materia pentru o robă completă. Franco şi **deja vîndută** s'au livrează în casă. Mare asortiment de mostre s'au espedează cu reîntoarcerea poştii.

Henneberg,

8 10—30 fabricant de metasă Zürich.

Proprietar, editor şi redactor responsabil

Silvestru Moldovan.

Tiparul »Tipografia» Iosif Marschall

CONVINGEREA ADUCE FOLOS!

Convingeți-Vă prin o **comandă de probă** despre ieftinătatea senzațională a prețurilor noastre și despre calitatea neîntrecută de solidă a mărfurilor noastre!

Necondiționat cel mai bogat asortiment

de cele mai ieftine novități în stoffe de lână, de spălat și de mătăsă, confecțiune de dame și domni, pălării și alți diferiți articli de îmbrăcăminte, covoare, coperitoare și perdele, articli de in etc. etc. Toate dela execuția cea mai simplă până la cea mai fină, recunoscute de solide și cu gust.

Furnisori de curte **ces. și reg.**

55 3-20

Ludvic ZWIEBACK & frate

Viena VI/2, Mariahilferstrasse 111.

Singura casă de esport din monarchie, care cu toate prețurile de ieftinătate, fără concurență, trimite liber de porto toate comanda de la 15 cor. în sus.

Colecții de mustre vrednice de văzut de lână, de spălat și de mătăsă, garantate solide la dorință se trimit gratis și franco.
Cataloage de modă ilustrate splendid.

Pălării de păslă (filz)

pentru domni și băiați *novități* aparte, chipuri de modă vieneză.

„Sesonul de primăvară 1904”.

Pălării de bărbați dela Cor. 2 — până la Cor. 11. — Pălării de băiați dela Cor. 1.40 până la Cor. 3.60.

Neagră, lată, joasă, tivită „Pălărie-uniformă” a Cor. 4.40.

 Chipiuri

pentru

domni, dame, băiați și fete,
Cele mai nouă forme, execuție plăcută.

Pălării

péroase, pentru preoții români, de calitate necunoscută — de cea mai bună și frumoasă, a Cor. 7. — Cor. 8 — Cor. 9. —

Procurări din cele dintâi fabrici din țeară și străinătate.

Toate cu prețurile recunoscute de cele mai ieftine, recomandă

Carol Niedermaier,

62 1-2

pălărier.

33 Strada Cîsnădiei 33

Institut de credit funciar din Sibiiu.

Strada Pintenului nr. 2.

Imprumuturi ipotecare pe anuități.

Scrisuri funciare, sentite de dări.

ce se pot lombarda la banca austro-ungară, se pot depune la toate tribunalele ungare de stat drept cauciune și vadiu și ca cauciuni de oasătorii militare.

Depuneri spre fructificare.

Dajdia la interesele dela depuneri o plătește institutul.

Escomptare de cambii.

Avansuri pe efecte publice.

Credite de cont-curent contra întabulări și altă garanță.

Esecutarea

de fiecare afaceri de bancă și de zarafie prin

Cassa de schimb

Sub condițiuni culante, mai cu seamă:

cumpărarea și vânzarea de efecte publice monete străine,

răscumpărarea cupoanelor și efectelor sortate,

incasarea de cambii, checuri și asemnări,

predarea de asemnări și bilete de credit pentru străinătate,

ingrijirea de coale de cupoane.

luarea efectelor în deposit spre păstrare,

închirierea de resorturi de case de fer

(safe deposits), sigure contra incendiului și a spargerii, etc. 140 12-26

Informațiuni amenunțite se dau cu bunăvoință și fără spese.

Mare surprindere.

În viață nu se mai dă nici când o asemenea ocazie! **500 bucăți cu fl. 1.95.** Un orologiu de precisiune aurit minunat, cu mers regulat, garanție de 3 ani împreună cu un lanț potrivit, o cravată de domni modernă, de mătăsă, 3 bucăți năfrâmi de buzunar fine, 1 inel de bărbați admirabil cu peatră imitație, un portmone elegant de piele o oglindă minunată de buzunar, 1 păr. bumbi de manșete, 3 bumbi la pept, cu încheietoare patent de aur dublă 3%, o reevisită de scris prima-nickel, un drăgălaș album cu chipuri, conținând 36 de chipuri, cele mai frumoase din lume, 1 broș de dame parisian, elegant (novitate), 1 păreche de butoni de peatră brillant-simili, foarte seducătoare, 3 obiecte de jux, de veselie pentru tineri și bătrâni, 20 de obiecte de corespondență importante și încă alte 400 de diferite obiecte, de lipsă în casă. **Toate la oală, împreună cu orologiu, care singur plătește acești bani, costă numai fl. 1.95.** Espedarea cu rambursă sau trimiterea înainte de bani, se face prin casa vieneză de espedare centrală.

P. Lust, Cracovia nr. 135.

NB. Pentru comanda ce nu convine se returnează banii 44 1-1

Croitoria civilă și militară.

Pentru sesonul de primăvară și vară ne permitem a recomanda atențiuni, binevoitoare a onoratului public român atelierului nostru de croitorie, în care confecționăm

tot feliul de haine pentru domni

ca: costume complete (dela 40—80 cor.), jachete, haine de salon, fracuri, raglamei pereline etc., cum și tot feliul de uniforme pentru oficeri, voluntari, funcționari ai căilor ferate, forestieri, pădurari și flnanți; asemenea confecționăm palitone și jachete pentru dame, toate acestea din cele mai fine și moderne stoffe (originale englezești), pe lângă prețuri moderate. Pentru soliditatea lucrului se garantează. Cu stoffe și mustre servim ori când. Totodată ne permitem atrage atențiunea dlor preoți și candidați de preoți că croim

reverenzi

după cel mai nou stil din diferite calități de stoffă material trainic, cu preț de 85—150 cor. Comande se pot face în scris, indicându-se măsura (în centimetri), anume lungimea dela guler (pe spate) până la brâu și dela guler până jos, lățimea spatelui întreg (dela o cusătură a mânecii la cealaltă) lungimea mânecii până la cot și lungimea întreagă, grosimea peptului subsoar, grosimea în brâu și lățimea gulerului eventual se indice numărul gulerului dela șă.

Un costum complet sau o reverandă la cerere confecționăm

Cerând și cu ocaziunea aceasta sprijinul on. public român și asigurăm un serviciu totdeauna prompt și satisfăcător, semnăm
Sibiiu, 15 Martie 1904.

Cu toată stima

Petrașcu & P

Strada Poplăcii 21 (peste cale de

73 2-5

tipar responsabil Insit Marshall.